

Dialectlexicografie in de zuidelijke Nederlanden : een bibliografie van de regionale en plaatselijke woordenboeken

0. Inleiding

In de zuidelijke Nederlanden is er de laatste tijd een zeer drukke dialectlexicografische bedrijvigheid. Niet alleen zijn er de drie grote regionale dialectwoordenboeken (3 GRW): het *Woordenboek van de Vlaamse Dialecten* (WVD, 1979-), het *Woordenboek van de Brabantse Dialecten* (WBD, 1967-2005) en het *Woordenboek van de Limburgse Dialecten* (WLD, 1983-), maar ook worden er heel wat lokale woordenboeken gepubliceerd. De *dialectrenaissance* heeft in elk geval ook Nederlandstalig België bereikt.

De 3 GRW zijn eigenlijk als taalatlassen opgezet: ze zijn thematisch georganiseerd en registreren – begrip per begrip – de dialectwoorden in zoveel mogelijk plaatsen voor een groot gebied. Wegens de relatief beperkte microstructuur van de 3 GRW is het kleinschaliger (regionaal, lokaal) en semantisch fijner lexicografisch verzamelwerk in de amateurwoordenboeken zeer welkom. De 3 GRW en de andere dialectwoordenboeken samen documenteren de oraal overgeleverde woordenschat, die tezamen met de woordenschat van de standaardtaal en de historische woordenschat de basis vormt voor het onderzoek van het Nederlandse lexicon.

Het is de bedoeling in de bibliografie die hierna volgt een zo volledig mogelijk overzicht te bieden van de dialectwoordenboeken die voorhanden zijn voor de zuidelijk-Nederlandse dialecten: d.i. het Zeeuws (Zeeland en Goeree-Overflakkee), het Vlaams (Frans-Vlaanderen, West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen en Zeeuws-Vlaanderen), het Brabants (Noord-Brabant, Antwerpen, Vlaams-Brabant) en het Limburgs (Belgisch- en Nederlands-Limburg). De lijst heeft dus de ambitie de oudere bibliografieën te vervangen, nl. de lijst in Jan Goossens' *Inleiding tot de Nederlandse Dialectologie* (1977, blz. 107-110), aangevuld door Jan Berns in *Taal en Tongval* (1996, blz. 163-173). Het was ook onze bedoeling om de bibliografie die op de website van de 3 GRW wordt bijgehouden (de zgn. ReWo-website = <http://fuzzy.arts.kuleuven.be/rewo/>) in een papieren versie beschikbaar te stellen. Woordenboeken die zich beperken tot dialectische vaktaal of groepstaal werden niet opgenomen.

De omvang en de kwaliteit van de amateurwoordenboeken zijn erg ongelijk. Een aantal plaatselijke woordenboeken wordt ontsierd door pijnlijk foutieve 'klankinleidingen' of allerlei fantastische etymologieën. Sommige auteurs hadden blijkbaar niet door dat een opleiding in fonetica, fonologie en historische taalkunde onontbeerlijk is voor men zich aan etymologie kan wagen. Voor de werkkraft en nauwgezetheid van vele amateurs moet de wetenschap echter de pet afnemen: heel wat woordenboeken zijn de vrucht van tientallen jaren luisteren en noteren door een plaatselijke dialectliefebber. We hebben ervan afgezien om de woordenboeken te evalueren en zijn ervan uitgegaan dat elk woordenboek een wetenschappelijke waarde heeft doordat woordvormen

en betekenissen voor een bepaalde plaats of regio werden opgetekend.

De lijst bevat enkel werken die gepubliceerd zijn – heel wat amateurwoordenboeken zijn in eigen beheer uitgegeven en zijn daardoor moeilijk op te sporen. We hopen echter volledig te zijn geweest. Door die werkwijze verdwijnen helaas een aantal interessante typoscripten uit het blikveld. Zo worden er aan de Katholieke Universiteit Leuven dialectwoordenboeken bewaard die als licentiaatsverhandeling zijn geschreven, meer bepaald voor de plaatsen Hamont (L 286, Bernaerts 1963), Hombeek (K 329, Peeters 1965), Lommel (K 278, Jansen 1966), Meeswijk (L 424, Janssen 1964), Meeuwen (L 364, Kelchtermans 1964), Niel-bij-Sint-Truiden (P 213, Smets 1966) en Zonhoven (Q 001, Remans 1965). Het manuscript van Geistingen (L 371a, Henckens 1958), is in de loop der jaren helaas zoek geraakt. Met uitzondering van Hombeek (prov. Antwerpen) zijn het alle idiotica van een dialect in Belgisch-Limburg. Ook aan andere universiteiten zijn tientallen lexicografische scripties geschreven waarvoor dialectwoordenschat is verzameld, maar die studies werden doorgaans niet in woordenboekvorm gepresenteerd.

Een recent verschijnsel is het digitale dialectwoordenboek. Het leek ons echter ondoenbaar om een naar volledigheid strevende lijst van digitale woordenboeken of woordenlijsten te presenteren. We verwijzen hiervoor naar de zoekmachines op het internet zelf.

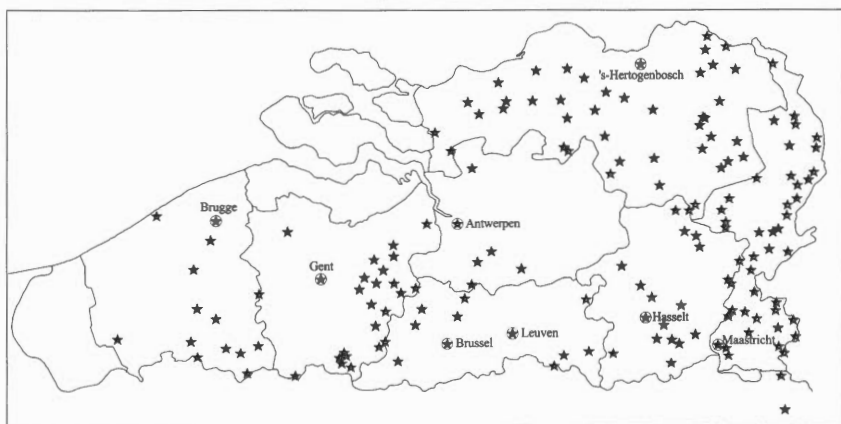
De bibliografie is samengesteld door Jacques Van Keymeulen (voor Vlaanderen), Jos Swanenberg (voor Brabant), Ton van de Wijngaard en Ronny Keulen (voor Limburg); deze laatste bezorgde ook het overzichtskaartje.

1. Indeling van de bibliografie

De bibliografie is ingedeeld in vier delen. Eerst worden de regionale dialectwoordenboeken gepresenteerd — in alfabetische orde naar de naam het betreffende gebied (2.1.). Met regionale woordenboeken bedoelen we woordenboeken die een vrij aanzienlijk geografisch gebied bestrijken, niet de deelgemeenten van een fusiegemeente.

Onder 2.2. worden de plaatselijke dialectwoordenboeken samengebracht, alfabetisch geordend naar de naam van de plaats waarvoor het woordenboek geldt. Na de plaatsnaam volgt tussen haakjes de provincie en het code-nummer van het systeem Kloeke-Grootaers. Op die manier kan opgezocht worden voor welke plaatsen een woordenboek(je) voorhanden is; de bibliografie van Goossens en die van Berns waren alfabetisch geordend naar de naam van de auteur.

Bij een aantal woordenboeken wordt in de titel naar een plaatsnaam verwezen (bijv. *Gents Woordenboek*), die tegenwoordig een grote gemeente aanduidt die verschillende deelgemeenten omvat. We hebben ervan afgezien om de namen van de deelgemeenten (met verwijzing) in de bibliografie op te nemen; we verwijzen de gebruiker naar de inleidingen op de woordenboeken om uit te maken welk geografisch bereik een bepaald woordenboek heeft. Er moet dus rekening mee gehouden worden dat een gemeentenaam vroeger een andere (meestal engere) geografische realiteit kan dekken dan nu. Sommige woordenboeken dragen overigens een geografisch wat té ambitieuze titel — zodat enige voorzichtigheid geboden is.

Overzichtskaart met de plaatselijke dialectwoordenboeken

Sub 2.3. volgen dan de etymologische dialectwoordenboeken. Het eerste etymologische dialectwoordenboek is samengesteld in 1996 door em. prof. A. Weijnen. De etymologische woordenboeken komen tegemoet aan een belangrijke wetenschappelijke behoefte. De bibliografie besluit met de referenties van twee handleidingen voor amateurlexicografen (2.4.).

2. Bibliografie

2.1. REGIONALE DIALECTWOORDENBOEKEN

Antwerpen

CORNELISSEN, P.J. en J.B. VERVLiet (1899-1903), *Idioticon van het Antwerpsch dialect (stad Antwerpen en Antwerpsche Kempen)*. Gent, Siffer.

CORNELISSEN, P.J. en J.B. VERVLiet (1906), *Idioticon van het Antwerpsch dialect (stad Antwerpen en Antwerpsche Kempen)*. *Aanhangsel*. Gent, Siffer.

CORNELISSEN, J. (1936-1938), *Idioticon van het Antwerpsch dialect (stad Antwerpen en Antwerpsche Kempen)*, *Bijvoegsel, deel I Turnhout*

1936, deel II-III. Turnhout, Koninklijke Vlaamsche Academie voor Taal- & Letterkunde.

Zie ook : *Antwerpse Kempen*.

Antwerpse Kempen (prov. Antwerpen)

GOOSSENAERTS, J. (1956-1958), *De taal van en om het landbouwbedrijf in het noordwesten van de Kempen, een taal-, vak-, geschied-, heem- en volkskundige bijdrage tot de Nederlandse woordenschat*. Gent, Koninklijke Vlaamsche Academie voor Taal- & Letterkunde. (Kalmthout (K 201) en omgeving.)

Baronie van Breda (prov. Noord-Brabant)

HOEUFFT, J.H. (1836), *Proeve van Bredaasch taal-eigen of Lijst van eenige in de stad en den lande van Breda gebruikelijke en in sommige oorden van ons vaderland min gewone woorden en spreekwijzen, verzameld en toege-licht*. Breda, Sterk.

Belgisch-Limburg

MAASEN, M. en J. GOOSSENS (1975), *Limburgs Idioticon. Verzamelingen dialectwoorden («woordenzangen»)*, van 1855 tot 1902 verschenen in het tijdschrift «'t Daghet in den Oosten». Tot woordenboek omgewerkt door M. Maasen en J. Goossens. Tongeren, Michiels.

Zie ook : *Haspengouw*.

Brabant (= Noord-Brabant, Antwerpen en Vlaams-Brabant)

BERNS, J.B., H. BROK, P. VAN STERKENBURG e.a. (1974.), *Brabantse spot- en schertswoorden*. Nijmegen, Nijmeegse Centrale voor Dialect- en Naamkunde.

WEIJNEN, A.A. e.a. (1967-2005), *Woordenboek van de Brabantse Dialecten. Deel I : Agrarische vakterminologie (inl. en 8 afl.)*, *Deel II : Niet-agrarische vakterminologieën (9 afl.)*, *Deel III : Algemene Woordenschat (inl. en 14 afl.)*. Assen/Maastricht, Van Gorcum; Groningen/Utrecht, Gopher.

Zie ook : *Antwerpen, Antwerpse Kempen, Baronie van Breda, Hageland, Kempenland, Noord-Brabant, Meierij en Zuidkwartier*.

Frans-Vlaanderen

FAGOO, A., J. SANSEN en P. SIMON (1985), *Dictionnaire Flamand/Français; Français/Flamand*. Dunkerque/Bourbourg, Westhoek-Éditions. Les éditions des beffrois/Tegaere Toegaen.

MOEYAERT, C. e.a. (2005), *Woordenboek van het Frans-Vlaams. Dictionnaire du flamand de France*. Davidsfonds, Leuven.

Hageland (prov. Vlaams-Brabant)

TUERLINCKX, J.F. (1886), *Bijdrage tot een Hagelandsch Idioticon*. Gent, Zuidnederlandsche Maatschappij van Taalkunde. (Streek tussen Diest, Tienen, Leuven en Aarschot.)

CLAES, D. (1904), *Bijvoegsel aan de Bijdrage tot een Hagelandsch Idioticon*. Gent, Siffer.

Haspengouw (prov. Belgisch-Limburg)

RUTTEN, A. (1890), *Bijdrage tot een Haspengouwsch Idioticon*. Antwerpen, Zuidnederlandsche Maatschappij van Taalkunde; Boucherij. (Hoofdzakelijk Borgloon (Q 156) en omgeving.)

RUTTEN, A. (1904), *Bijvoegsel aan de Bijdrage tot een Haspengouwsch Idioticon*. Antwerpen, Zuidnederlandsche Maatschappij van Taalkunde; Boucherij. (Hoofdzakelijk Borgloon (Q 156) en omgeving.)

Kempenland (prov. Noord-Brabant)

DE BONT, A.P. (1958), *Dialekt van Kempenland, meer in het bijzonder d'Oerse taal, dl. II: Vocabularium*. Assen, Van Gorcum. (Zie voor de plaatsen die met 'Kempenland' bedoeld worden: dl. I: Klank- en vormleer.) (Oerle (L 224) en omgeving.)

HOPPENBROUWERS, C. (1996), *De taal van Kempenland, van ààwbätte tot zwiemele*. Eindhoven, Kempen. (Westerhoven (L 280) en omgeving.)

Limburg (= Belgisch-Limburg en Nederlands-Limburg)

WEIJNEN, A.A., J. GOOSSENS e.a. (1983-), *Woordenboek van de Limburgse Dialecten*. Assen, Van Gorcum; Groningen, Gopher.

Zie ook: *Belgisch-Limburg, Haspengouw en Nederlands-Limburg*.

Meierij (prov. Noord-Brabant)

HEEROMA, K. (uitg.) (1968), *Brabants uit de 18de eeuw. De Meierijse woordenlijsten van J.L. Verster*. Amsterdam, Noord-Hollandsche Uitgevers Maatschappij.

SWANENBERG, C. en J. SWANENBERG (1996), *Eige grèij, 'n Meijerij's woordenboek*. Enschede, Van de Berg. (Rosmalen (L 144), Nuland (L 145), Berlicum (L 147), Den Dungen (L 148) en omgeving.)

SWANENBERG, C. en J. SWANENBERG (2000), *Vergeete grèij. Aanvullingen op Eige grèij*. Enschede, Van de Berg.

SWANENBERG, C. (2003), *Wie wè bewaort diej he' wè*. Enschede, Van de Berg.

Nederlands-Limburg

PRIKKEN, P. (1994), *De taal van de Maas. Woordenboek Nederlands-Limburgs*. Sittard, C&C Euregio.

Nederlandstalig België

CLAEYS, H. J. (2001), *Vlaams Dialectenwoordenboek*. Antwerpen, Artus.

GEZELLE, G. en J. CRAEYNST (1907-1909), *Loquela*. Taalkundig maandblad door G. Gezelle uitgegeven van 1881 tot 1895; tot woordenboek omgewerkt door J. Craeynest. Amsterdam, Veen. Derde druk: Tielt/Amsterdam, Lannoo/Veen, z.j. [1946].

Loquela bevat niet alleen woorden uit West- en Oost-Vlaanderen, maar ook uit andere provincies.

SCHUERMANS, L.W. (1865-1870), *Algemeen Vlaamsch Idioticon*. Leuven, Van Linthout. *Bijvoegsel aan het Algemeen Vlaamsch Idioticon*. Leuven, Fonteyn, 1883. Herdruk met inbegrip van het bijvoegsel: Torhout, Flandria Nostra, 1984.

Noord-Brabant

DANIËLS, W. (2005), *Brabants mooiste woord*. 's-Hertogenbosch, Giannotten, Van Piere en Adr. Heinen.

MANDOS, H. en M. MANDOS-VAN DE POL (1988, 1992⁴, 2003⁶), *De Brabantse Spreekwoorden. Uitdrukkingen in Brabant gebruikt en opgetekend*. Waalre, Hein Mandosstichting. Vierde, verbeterde en uitgebreide druk: Waalre, Hein Mandosstichting. Zesde, verbeterde druk: Zaltbommel, Kempen.

Zie ook: *Baronie van Breda, Kempenland, Meierij en Zuidkwartier*,

Oost-Vlaanderen: zie *Waastrand en Zuid-Oost-Vlaanderen*

Vlaams-Brabant: zie *Hageland*

Vlaanderen (= Frans-Vlaanderen, West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen, Zeeuws-Vlaanderen)

DEVOS, M. e.a. (1979-), *Woordenboek van de Vlaamse Dialecten*. Gent/Tongeren, Michiels.

Zie ook : *Frans-Vlaanderen, Nederlandstalig België, Waasland, West-Vlaanderen en Zuid-Oost-Vlaanderen*.

Waasland (Oost-Vlaanderen)

JOOS, A. (1900), *Waasch idioticon*. Gent/St.-Niklaas, Siffer/Strijbol. Herdruk : St.-Niklaas, Danthe, 1979.

West-Vlaanderen

DE BO, L. (1873), *Westvlaamsch idioticon*. Brugge, Gailliard. Heruitgave door Joseph Samyn : Gent, Siffer, 1890-1892). Herdruk 1970, 1976, 1984 : Handzame, Familia et Patria.

MEERT, H. (1894), *Westvlaamsch Idioticon*. Gent, Siffer.

Zeeland (prov. Zeeland en Goeree-Overflakkee)

GHIJSEN, H.C.M. (1964), *Woordenboek der Zeeuwse Dialecten*. Den Haag, Van Goor.

FRAANJE, K. e.a. (2003), *Supplement Woordenboek der Zeeuwse Dialecten*. Krabbendijke, Van Velzen.

Zuidkwartier (prov. Noord-Brabant)

Dialecten in het Zuidkwartier (2007). z.p., Heemkunde Het Zuidkwartier. (Woensdrecht (I 102) en omgeving.)

Zuid-Oost-Vlaanderen (prov. Oost-Vlaanderen)

TEIRLINCK, I. (1908-1924), *Zuid-Oostvlaandersch Idioticon*. Gent, Siffer. Herdruk : Handzame, Familia et Patria, 1986.

2.2. PLAATSELIJKE DIALECTWOORDENBOEKEN

Aalst (prov. Oost-Vlaanderen) (O 061)

LOUIES, J. (1988), *Oilsjtersen Diksjeoneir*. Aalst, De Vrije Meningsuiting.

Aarsele (prov. West-Vlaanderen) (O 001)

NEIRINCK, J. en F. NEIRINCK (1988), *Het dialect van Aarsele*. z.p. [Aarsele], [eigen uitgave auteur].

Achel (prov. Belgisch-Limburg) (L 282) : zie Hamont

Antwerpen (prov. Antwerpen) (K 244)

DE GRAEF, J. (1999), *Het Antwerps dialect*. Elfde aangevulde en bewerkte druk : Antwerpen, Facet.

VAN PUTTEN, C. (1993), *Antwerps zakwoordenboek*. Amsterdam/Antwerpen, Nijgh & Van Ditmar/Dedalus.

Zie ook : *Antwerpen* (bij de regionale dialectwoordenboeken)

Anzegem (prov. West-Vlaanderen) (O 182)

Depraetere, E., J. Devos, F. Dewaele, F. Mullie, M. Mahieu en O. Verleyen (2007), *Aé's ge dat lui 'è leest teus hoërde hoe da' me wilder klapp'n al de kant'n van Anzegem. Klanken, woorden en zegswijzen uit de streek van Anzegem, Kruishoutem, Oudenaarde, Waregem (Potegem), Wortegem-Petegem, Zingem, Zwevegem (Moen, Heestert, Otegem), en verder tot in ... Deerlijk, Zulte, Aarsele, Ruiselede ... Anzegem, Davidsfonds.*

Arcen (prov. Nederlands-Limburg) (L 250)

LITJENS, G. en A. VAN SOEST (z.j. [1989]), *En haffel Arces/Löms*. Arcen, Stichting Heemkunde Arcen.

Asse (prov. Vlaams-Brabant) (O 162)

PLETINCKX, L. (2003), *Woordenboek van het Asses. Bijdrage tot de studie van de West-Brabantse streektaal*. Asse, Koninklijke Heemkring Ascania.

Asten (prov. Noord-Brabant) (L 263)

SNIJDERS, P. (2006), *Aastes van heure zegge*. Asten, Henk Berkers.

Baarle Nassau/Baarle Hertog (prov. Noord-Brabant, Antwerpen) (K 195, K 195a)

OLISLAEGERS, W. (2006), *Groete öt Bòd. Bòls dialect*. Baarle Nassau-Hertog, Heemkundekring Amalia van Solms.

Baarlo (prov. Nederlands-Limburg) (L 295)

GÖRTZ, H. (2005), «Richtig Baolders». In: *Baarlose Sprokkeling 39*, Baarlo.

Beek (prov. Nederlands-Limburg) (Q 019)

ROEBROEK, J.L.H. (1982), *Dialect van Beek-Elsloo*. Beek, Heemkunde Vereniging Beek. (Derde deel van de serie 'Wat Baek ós bud', facsimile van met de hand geschreven aantekeningen).

Beek (prov. Noord-Brabant) (L 204)

SCHMIDT, K.M. en C. VERSCHUREN (1993), *Beknopte Woordenlijst van het Beek en Donkse dialect*. Beek en Donk, z.n.

Beesel (prov. Nederlands-Limburg) (L 300)

BLOEMEN, P. (2003), *De groeëte zeumer. Beesels-Ruivers woordenboek*. Beesel, Heemkundevereniging Maas- en Swalmdal.

Belsele (prov. Oost-Vlaanderen) (I 210)

DE BELIE, A. (2006), *Woordenboek van het Belseels dialect*. Belsele, Culturele Kring Baudelo.

Bergen op Zoom (prov. Noord-Brabant) (I 079)

HEESTERMANS, H. (1997, 1998², 2003³), *Bergs woordenboek*. Bergen op Zoom, Quist. Derde, aangevulde druk : Bergen op Zoom, Quist.

VADER, K. (1983), *De dikke van Berrege. 't Eerste Bergse woordenboek*. Halsteren, Stichting d'Uitgeverij.

VAN MEEL, C. (1973), *Klaore taol*. z.p., z.n.

Berlare (prov. Oost-Vlaanderen) (I 257)

DE BRUYNE, C. en F. BAUWENS (1998), *Den Dikken Baens. Diksjonèer van de Bèerlerse Sprouk*. Berlare, Heem- en Oudheidkundige Kring.

Beveren (Waas) (prov. Oost-Vlaanderen) (I 178)

COOLS, H. (2000), *Het Dialect van Beveren en zijn deelgemeenten. Met toelichtingen over afwijkingen in Doel, Haasdonk, Kallo, Kieldrecht, Melsele, Verrebroek en Vrasene door Abdon Van Bogaert*. Beveren, Gemeentebestuur.

Beverlo (prov. Belgisch-Limburg) (K 318)

VANDERMEEREN, L. (1995), *Het Bjêvels*. Beverlo, [eigen uitgave auteur].

VANDERMEEREN, L. (2001), *Het Bjêvels. Supplement*. Beverlo, [eigen uitgave auteur].

Bocholt (prov. Belgisch-Limburg) (L 317)

CUPPENS, C. e.a. (2004), *Zoeë plat as eine bógg'se kook. Bocholter woordenboek*. Bocholt, Cultuurraad en Gemeentebestuur van Bocholt.

Bocholtz (prov. Nederlands-Limburg) (Q 211) : zie Simpelveld

Borgloon (prov. Belgisch-Limburg) (Q 156) : zie Haspengouw (bij de regionale dialectwoordenboeken)

Breda (prov. Noord-Brabant) (K 160) : zie Baronie van Breda (bij de regionale dialectwoordenboeken)

Bree (prov. Belgisch-Limburg) (L 360)

SCHOOFS, R. (1988, 1996²), *Woordenboek van het dialect van Bree en omgeving*. 2e [uitgebreide] druk. Bree, [eigen uitgave auteur].

SCHOOFS, R. (1990), *Kál wi-j kook. Zegswijzen, volkse verzen, vergelijkingen en zeispreuken alsook aanvullende woordenlijsten bij Het dialect van Bree en omgeving*. Bree, [eigen uitgave auteur].

SCHOOFS, R. (2005), *Vergèet-maar-neet'sjes. Zegswijzen, volkse verzen, vergelijkingen en zeispreuken alsook aanvullende woordenlijsten bij Het dialect van Bree en omgeving*. Bree, [eigen uitgave auteur].

Brugge (prov. West-Vlaanderen) (H 036)

WERKGROEP BRUGS WOORDENBOEK (2001), *Brugs Woordenboek*. Brugge, Brugs Ommeland.

Brunssum (prov. Nederlands-Limburg) (Q 035)

BOTHMER-HERINX, J. (2006), *'t Woerdeboek van Broenssem*. Maastricht, TIC.

Brussel (P 065)

DEKOSTER, J.A. (1991), *Het Brussels Dialect. Kênde gaa ons moojer-toe ?*. Brussel, Trema.

DE SCHRIJVER, M. (1993), «*Sprekt a mooiertoe*». *Le dialecte bruxellois, recueil de mots et d'expressions typiques*. Brussel, Norwest.

DE SCHRIJVER, M. (2005), ... *of uude ni good?* Een bloemlezing van merkwaardige woorden en gezegden. Brussel, De Spiegelmanne.

QUIÉVREUX, L. (1985), *Dictionnaire du dialecte bruxellois*. Vijfde druk, Brussel, Libro-Sciences.

STARCK, O. en L. CLAESSENS (1988), *Dictionnaire Marollien-Français/Français-Marollien*. Brussel, Lojipe.

STARCK, O. en J.P. CLAESSENS (1995), *Dictionnaire Bruxellois-Marollien-Français. Lexique Français/Bruxellois-Marollien*. Brussel, Lojipe.

Budel (prov. Noord-Brabant) (L 285)

BRANDTS, C. (1997), *Prodde nog Buuls?* Budel, Heemkundekring Budel en Cranendonck.

Buggenhout (prov. Oost-Vlaanderen) (I 273)

TILLEY, J. (1997), *Oep sëm Biggenaats. Woordenlijst Buggenhouts dialect*. Buggenhout, Ter Palen.

Dadizele (prov. West-Vlaanderen) (N 080)

VANDEN BULCKE, H. (1999), *Woordenboek van het Deizels*. Dadizele, Heemkundige Kring Dadingisila.

Dendermonde (prov. Oost-Vlaanderen) (I 262)

DIERICKX, G. (z.j. [1979]), *Dendermonde, Volkstaal, Typen, Bijnamen*. Dendermonde, De Hauwere - Huau.

Deurne (prov. Noord-Brabant) (L 244)

VAN HOEK, H. (1996), *Het Deurnes dialect*. Deurne, [eigen uitgave auteur].

Diepenbeek (prov. Belgisch-Limburg) (Q 071)

CASTERMANS, J. e.a. (2000), *Diepenbeeks. Eigenwoordig en eigenzinnig*. Diepenbeek, Heemkundige Kring Diepenbeek.

Diest (prov. Vlaams-Brabant) (P 041)

BONROY, F. (2005), *Hoe lang nog...* Diest, Diestse Gidsenbond.

Dilsen (prov. Belgisch-Limburg) (L 421)

SCHEEPERS, M. (1996), *Het Dilsers plat*. Dilsen, Geschied- en Heemkundige Kring Dilsen-Stokkem.

Donk (prov. Noord-Brabant) (L 204a) : zie Beek

Duffel (prov. Antwerpen) (K 293)

VAN ENGELAND, D. en G. SLAGMOLEN (2004), *Het Duffelse dialect : een poging tot inventarisatie van de Duffelse volkstaal*. Duffel, Den Grooten Duffelaar.

Echt (prov. Nederlands-Limburg) (L 381)

GEURTS, R. (z.j. [1988]), *Seppig wiej ein smawtpaer. Woorden en uitdrukkingen in het Echter dialect*. Echt, Valkenburg Offset.

Eeklo (prov. Oost-Vlaanderen) (I 158)

PYNCKELS, K. en J. DE BAETS (1984), *Eekloos Woordenboek*. Eeklo, Taptoe.

Eigenbilzen (prov. Belgisch-Limburg) (Q 086)

JANS, F. (2004), *Dikshenè van èègebülze*. z.p. [Eigenbilzen], [eigen uitgave auteur].

Elsloo (prov. Nederlands-Limburg) (Q 017)

COBBEN, J.G.G. (2000), *De platte Aelsenaer. Diksjenaer van 't Aelser plat óét de jaore 1940-1950 én vruuger*. Elsloo, Stichting Streekmuseum Schippersbeurs.

Etten (prov. Noord-Brabant) (K 176)

VERSCHUREN, F. (2000), *Tètte-leurs woordeboek "Zèège n'en schrijve" meej plotjes*. Etten-Leur, Koevoets.

Eupen (prov. Luik) (Q 284)

TONNAR, A. e.a. (1899, 1970²), *Wörterbuch der Eupener Sprache*. Wiesbaden, Sändig Verlag.

Gemert (prov. Noord-Brabant) (L 207)

VOS, W.J. en M.A. VAN DER WIJST (1996), *Gemerts woordenboek, een keuze uit de woordenschat van het dialect van Gemert*. Gemert, Heemkundekring De Kommanderij Gemert.

Gemmenich (prov. Luik) (Q 251)

ALDENHOFF, J. e.a. (2003), *Diksjonäär van et Jömelejer Plat*. Eupen, Grenz-Echo Verlag.

Genk (prov. Belgisch-Limburg) (Q 003)

GERAERTS, A. e.a. (z.j. [1990]), *Gênker Woerdeleest*. Genk, Gemeentebestuur Genk.

Gennep (prov. Nederlands-Limburg) (L 164)

KROON, S. e.a. (2005), *Dialectspreekwoordenboek van de gemeente Gennep. Een keuze uit spreekwoorden, uitdrukkingen, versjes en liedjes in het dialect van Gennep, Heijen, Milsbeek, Ottersum en Ven-Zelderheide*. Gennep, Stichting dialectwoordenboek van de gemeente Gennep.

VAN DINTER, W. e.a. (1993), *Dialectwoordenboek van de gemeente Gennep. Een keuze uit de woordenschat van het dialect van Gennep, Heijen, Milsbeek, Ottersum en Ven-Zelderheide*. Gennep, Stichting dialectwoordenboek van de gemeente Gennep.

Gent (prov. Oost-Vlaanderen) (I 241)

COCKUYT, E. (1995), *Nieuw Gents Idiotikon. Gentse woorden, uitdrukkingen en zegswijzen*. Gent, Kriss.

LEVIS, E. (1991), *Kaak, kaak, nen twiedekker. Gensche Woorde en uitdrukkijngje. Bijien geschart en getiekend deur Gill. Van Geert; uitiengelijd en geplickeerd deur Eddy Levis*. Gent, August Vermeylenfonds.

LIEVEVROUW-COOPMAN, L. (1950-1952), *Gents woordenboek*. Koninklijke Vlaamse Academie voor Taal- en Letterkunde Reeks VI, nr. 68. Gent, Erasmus. Herdruk : Gent, Broers, 1974.

Geraardsbergen (prov. Oost-Vlaanderen) (O 228)

ROSIER, K. (z.j.), *Aldus sprak de Geraardsbergenare. Geraardsbergse spreuken en gezegden*. Geraardsbergen.

SCHREVER, A. (2004), *Geraardsbergen : zijn taalgebruik en zijn taaleigen*. Geraardsbergen, Cultuurraad.

Geulle (prov. Nederlands-Limburg) (Q 018)

SASSEN, L.H. (1992), *Eine wösj groffiaote. Een boeket anjers*. Geulle, Heemkundevereniging Gäöl.

SASSEN, L.H. (1995), *Ó buulke huuve. Een zakje knikkers*. Geulle, Heemkundevereniging Gäöl.

Gilze (prov. Noord-Brabant) (K 182)

VAN GESTEL, W. (1996), *Geïllustreerde woordenlijst van de streektaal van Gilze en Rijen en omstreken, «mee de complementen van 'ze pa»*. z.p., Heemkring Molenheide.

VAN GESTEL, W. (2002), *Geïllustreerde spreekwoorden, gezegden en uitdrukkingen in de streektaal van Gilze en Rijen en omstreken*. z.p., Heemkring Molenheide.

Gooik (prov. Vlaams-Brabant) (O 239)

PEETERMANS, F. (1995), *Guuks, dialectstudie van de Gooikse (een Pajottenlandse) omgangstaal*. Gooik, Gooikse Heemkundige Kring.

PEETERMANS, F. (2002), *Guuëks 2. Dialectstudie van een Pajottenlandse omgangstaal*. Gooik, Gooikse Heemkundige Kring.

Grave (prov. Noord-Brabant) (L 110)

JACOB, W.G.J.A. (1937), *Het dialect van Grave*. 's-Hertogenbosch, Teulings.

Groenstraat (prov. Nederlands-Limburg) (Q 117a)

BOSTEN, L. e.a. (z.j. [1981]), *Groenstraats-Bargoens woordenboek*. z.p. [Ubach over Worms], z.n.

Gronsveld (prov. Nederlands-Limburg) (Q 193)

JASPARS, G. (1979), *Groéselder Diksjenér. Woordenboek van het Gronsvelds dialect*. Gronsveld, [eigen uitgave auteur].

JASPARS, G. m.m.v. M. VAN DE WEERT (2000), *Woordenboek van het Gronsvelds dialect*. Gronsveld, Stichting Grueloes.

Haaltert (prov. Oost-Vlaanderen) (O 146)

REDANT, G. (1993), *Spraakkunst, Spelling en Idioticon van het Groot-Haaltertse Dialect*. Haaltert, Heemkundige Kring.

Haaren (prov. Noord-Brabant) (K 170)

VERHOEVEN, C.J. (2007), *Haarese woorde, spreuke en gezegdes*. Almere-Enschede, Van de Berg.

Hamont (prov. Belgisch-Limburg) (L 286)

BERNAERTS, J. (1991), *Hamonts-Achels Dialectwoordenboek. Etymologische verkenningen in het dialect van Hamont en Achel*. Hamont, Stad Hamont-Achel.

Hasselt (prov. Belgisch-Limburg) (Q 002)

STAELENS, X. (1982, 1982², 1989³), *Dieksjenèèr van 't (H)essels*. Eerste en tweede, verbeterde druk : Hasselt, Heideland; derde, verbeterde druk : Hasselt, De Langeman.

Heel (prov. Nederlands-Limburg) (L 328)

JANSSEN, L. (2003), *Woordenboek Heels-Nederlands. Van aanspender tot zwetskammezaol*. Heel, [eigen uitgave auteur].

Heer (prov. Nederlands-Limburg) (Q 105)

NOTERMANS, J. (1990), *Hiersj-Mestreechs-ABN Woordenboek*. Maastricht, [eigen uitgave auteur].

Heerlen (prov. Nederlands-Limburg) (Q 113)

JONGENEEL, J. (1884), *Een Zuid-Limburgsch taaleigen. Proeve van vormenleer en woordenboek der dorpspraak van Heerle*. Heerlen, Weyerhorst.

Woadbook Heëlesj-Hollendsj vuur Heële en umsjetrieëke. Woordenboek Heerlens-Nederlands voor Heerlen en omstreken (2000). Heerlen. Veldeke Heële en umsjetrieëke.

Heist-op-den-Berg (prov. Antwerpen) (K 339)

PATTEET, R. (2004), *Het dialect van Heist en zijn omgeving : ons dialect is een hoorn van overvloed*. Heist-op-den-Berg, Koninklijke Heemkring Die Swane.

Helmond (prov. Noord-Brabant) (L 237)

CEELEN, R. e.a. (1991), *Zouwe kenne waai Hellemonders mekaar vurstoon*. Helmond, Heemkundekring Beistervelds Broek.

CEELEN, R. e.a. (1993), *Sprèekwoorden en gezegdes die waai vur allie in un bukske hebbe gezet*. Helmond, Heemkundekring Beistervelds Broek.

DANIËLS, W. (2006), *Het Helmonds woordenboek*. 's-Hertogenbosch, Adr. Heinen.

Herten (prov. Nederlands-Limburg) (L 330)

BEENEN, P. H. H. (1973), *Dialect en volkskunde van Herten*. Roermond, Poell.

's-Hertogenbosch (prov. Noord-Brabant) (K 150)

REELICK, L. e.a. (1993), *Bosch' woordenboek*. 's-Hertogenbosch, Heinen.

REELICK, L. e.a. (2002), *Bosch' woordenboek II. Aanvullingen*. 's-Hertogenbosch, Heinen.

Hilvarenbeek (prov. Noord-Brabant) (K 197)

NAAIJKENS, J. (1992², 1993³), *Dè's Biks; een verklarende lijst van een aantal Beekse dialectwoorden, aangevuld met enkele taalverschijnselen en toegelicht met voorbeelden en uitdrukkingen die ontleend zijn aan de Beekse volkstaal en het Beekse volksleven*. Tweede en derde druk: Hilvarenbeek, De Hilverbode.

Hoegaarden (prov. Vlaams-Brabant) (P 152) : zie Tienen

Hoeselt (prov. Belgisch-Limburg) (Q 077)

ACHTEN, P. (1995), *Djonkappërslatijn. Hôessëlsë Diksjenêer*. Hoeselt, [eigen uitgave auteur].

ACHTEN, P. (2005), *Blëf Hôessëlts kallë. Diksjenêer van Hôessëlt*. Hoeselt, [eigen uitgave auteur].

Horst (prov. Nederlands-Limburg) (L 246)

VERHEIJEN, J. e.a. (1989), *è Maes inne taes, Plat Hôrster*. Horst, [eigen uitgave auteur].

VERHEIJEN, J. e.a. (1993), *Zò bót ás en hiëp*. Horst, [eigen uitgave auteur].

Huijbergen (prov. Noord-Brabant) (K 188a)

HOECKX, C.P.J. (2000), *Dialectwoorden van Huijbergen in de twintigste eeuw*. Huijbergen, Heemkundekring De Wilhelmië.

Huisseling (prov. Noord-Brabant) (L 103)

ELEMANS, J.H.A. (1958), *Woord en wereld van de boer. Een monografie over het dialect van Huisseling*. Utrecht/Antwerpen, Het Spectrum.

Izegem (prov. West-Vlaanderen) (N 045)

BALCAEN, R., J. BOGAERT en W. BOGAERT (1994), *1001 Maal Izegems. Een verzameling van typisch Izegemse woorden, zegswijzen en spreuken*. Izegem, Bogaert. Volledig herwerkte tweede druk in 1996.

Kaatsheuvel (prov. Noord-Brabant) (K 164a)

VAN RIEL, A. (2002), *Oê-toch. Het dialect van Kaatsheuvel*. Liempde, Kempen Uitgevers.

Kalmthout (K 201) : zie *Antwerpse Kempen (bij de regionale dialectwoordenboeken)*

Kaulille (prov. Belgisch-Limburg) (L 316)

DEWAELE, J. e.a. (2004), *De slupp'ndraa:g'r. Dialectwoordenboek van Kaulille*. Bocholt, Cultuurraad en Gemeentebestuur van Bocholt.

Kerkrade (prov. Nederlands-Limburg) (Q 121)

AMKREUTZ, L. e.a. (1987, 1997²), *Kirchröadsjer Dieksiejoneer*. Kerkrade, Stichting Kirchröadsjer Dieksiejoneer. (Sterk vermeerderde tweede druk, met register Nederlands-Kerkraads, Kerkrade 1997)

AMKREUTZ, L. e.a. (2001), *Kirchröadsjer Dieksiejoneer. Uitgebreide woordenlijst Nederlands-Kerkraads*. Kerkrade, Stichting Kirchröadsjer Dieksiejoneer.

BENDERS, J. e.a. (red.) (2003), *Kirchröadsjer zagenswies*. Kerkrade, Stichting Kirchröadsjer Dieksiejoneer.

Kortesseem (prov. Belgisch-Limburg) (Q 074)

ORIS, J. (2000), *Diksjenêr van Kotsove*. Kortesseem, Gemeentebestuur Kortesseem.

Kortrijk (prov. West-Vlaanderen) (N 141)

DEBRABANDERE, F. (1999), *Kortrijks Woordenboek*. Kortrijk/Brugge, De Leiegouw/Van de Wiele.

HUYSENTRUYT, R. (2003), *Kortrijks dialect*. z.p. [Kortrijk], [eigen uitgave auteur].

Lebbeke (prov. Oost-Vlaanderen) (I 264a)

VERMEIREN, A. (1986), *Grat loss'n dee. Het Lebbeeks dialect en nog 't een en 't ander*. Lokeren, Rinda.

Lede (prov. Oost-Vlaanderen) (O 046)

BIJL, P. (2005), *Het Leedse dialect*. Lede, [eigen uitgave auteur].

Leur (prov. Noord-Brabant) (K 157a) : zie Etten

Leuven (prov. Vlaams-Brabant) (P 088)

GOEMANS, L. (1936-1954), *Leuvensch Taaleigen-Woordenboek*. Tongeren, Michiels.

MEULEMANS, A. (1984), *Hoe zei men dat weleer in het Leuvens. Een studie zonder pretentie over het smakelijke dialect van de Petermannenstad*. Leuven, Meulemans.

POINET, R. (1993), *De sappege leiveneir*. Leuven, Akademie voor het Leuvens Dialect.

WELLEKENS, W. (1995), *Diksjonêr van 't Leives. Woordenlijst van het hedendaagse Leuvens*. Derde druk : Leuven, Academie voor het Leuvens Dialect.

Liempde (prov. Noord-Brabant) (L 199)

VAN LAERE, R. (2002), *Liempd sprak*. Liempde, Stichting Kek Liemt.

Lier (prov. Antwerpen) (K 291)

VAN GELDER, W. (1985-1991), *Kak van Maria, Liers dialectwoordenboek, deel 1 (A -M), 1500 Lierse woorden en uitdrukkingen; Zweis, Liers dialectwoordenboek, deel 2 (N-Z), 2000 Lierse woorden en uitdrukkingen; Kadots, Liers dialectwoordenboek, deel 3 (aanvullingen A-Z), 2000 Lierse woorden en uitdrukkingen; Krumfee, [deel 4], Honderden Lierse woorden en uitdrukkingen, onbekende wetenswaardigheden, Liers bijgeloof en oude Lierse gewoonten en gebruiken*. Boechout/Lier, [eigen uitgave auteur].

Lierde (prov. Oost-Vlaanderen) (O 209, O 214, O 215, O 216)

PROJECTGROEP CULTUUR LIERDE (1999), *Bij ons zèze dad azu. Spreuken en Gezegden en andere Eigenheden uit Lierde vroeger*. Lierde, Projectgroep Cultuur Lierde.

Lieshout (prov. Noord-Brabant) (L 203)

WERKGROEP DIALECTEN (1985), *Liessents woordebuukske*. Lieshout, Heemkundekring 't Hof van Liessent.

Liessel (prov. Noord-Brabant) (L 263a)

Het Lijssels Dialect-woordenboek (1989). Liessel, OVG.

Lokeren (prov. Oost-Vlaanderen) (I 208)

PIETERS, M. (1995), *Woordenboek van het Lokers Dialect*. Lokeren, Oelbrandt.

Lomm (prov. Nederlands-Limburg) (L 250z) : zie Arcen

Loppem (prov. West-Vlaanderen) (H 068)

DHONT, A. (2001), *De taaltuin van Loppem en omstreken*. Loppem, Arnou.

Maasbree (prov. Nederlands-Limburg) (L 267)

WIJNEN, F. (2007), *Bree, wie me kalde, sproök en praöt. Woordeboek van Maasbree*. Maasbree, [eigen uitgave auteur].

Maaseik (prov. Belgisch-Limburg) (L 372)

VAN DER DONCK, E. (z.j. [1980]), *Maaseik en zijn Maaslandse taal*. Beek, De Nieuwe Mijnstreek.

Maastricht (prov. Nederlands-Limburg) (Q 095)

AARTS, F. (2005), *Dictionairke vaan 't Mestreechs : mie es doezend Mestreechse wäörd, oetdrökkinge en gezègkdes*. Maastricht, Stichting Onderweg.

BOVENS, T. (z.j. [1986]), *Eus Mojertaol. Kennismaking met Maastricht en 't Mestreechs*. Maastricht, editor publiciteit.

BREULS, C. (1914), *Vademecum handelend over Maastrichts dialect*. Maastricht, Schmitz.

BROUNTS, P. e.a. (red.) (2004), *De Nuie Mestreechsen Dictionair*. Maastricht, Veldeke-krink Mestreech.

ENDEPOLS, H.J.E. (1955, 1985⁴), *Woordenboek of Diksjenaer van 't Mestreechs*. Maastricht, Boosten en Stols.

FRANQUINET, G.D. (z.j. [1851-1852]), *Proeve over het taal-eigen der stad Maastricht*. z.n., z.p.

VELDEKE-KRINK MESTREECH (z.j. [1996]), *Good en geisteg gezag: Mestreechter spreekwäörd en gezègkdes*. Maastricht, Veldeke-krink Mestreech.

Made (prov. Noord-Brabant) (K 127)

KOOIMAN, J. (1990), *Ut May's wordeboek, mèj veul ouwe foto's van De May en zun Mayenèers*. Made, z.n.

Mechelen (prov. Antwerpen) (K 330)

DIDDENS, H. (1999), *Woordenboek van het Mechels dialect, een poging tot inventarisatie van het taalmateriaal en typisch taalgebruik*. Mechelen, Mechelen 2000.

Meerlo (prov. Nederlands-Limburg) (L 217)

VAN DE VOORT, Th. (1973), *Het dialect van de gemeente Meerlo - Wanssum*. Amsterdam, Rodopi. (De dialecten van Wanssum, Geisteren, Bliterswijk, Meerlo, Tienray, Swolgen).

Melkwezer (prov. Vlaams-Brabant) (P 157)

HONDSHOVEN, R. (2003), *Woordenboek van het Melkwezers. Een Getelands dialect. Met uitgebreid taalkundig supplement*. z.p., z.n.

Merchtem (prov. Vlaams-Brabant) (O 069)

VAN RANSBEECK, R. (1998), *'t Aaten balleken II. Een geëllustreerd woordenboek voor Groot Merchtem. Den diksjonêr van 't Mèrchtem's*. Merchtem, [eigen uitgave auteur].

Meijel (prov. Nederlands-Limburg) (L 265)

CROMPVOETS, H. (1991), *Mééls Woordeboe:k*. Meijel, Medelo.

Menen (prov. West-Vlaanderen) (N 132)

DETAEVERNIER, M. (2002), *Woordenlijst van het Meens dialect*. Menen, Heemkundige Kring Dr. Rembry-Barth.

Mierlo (prov. Noord-Brabant) (L 241)

VAN DER VLEUTEN, G. (1986), *Mens van Mierle, Boks mi 'n lééfke*. Mierlo, Gemeente Mierlo.

VAN DER VLEUTEN, G. (2002), *Mierlo's woordenboek*. Mierlo, z.n.

Mill (prov. Noord-Brabant) (L 158)

SCHUURMANS, C. en A. VAN TIENEN (2006), *Wa'k zeggen woj. Land-van-Cuijks Woordenboek, dialect van Mill*. Almere-Enschede, Van de Berg.

Montfort (prov. Nederlands-Limburg) (L 382)

BAKKES, P. (2007), *Mofers Waordebook*. Montfort, Stichting Mofers Waordebook.

Nederweert (prov. Nederlands-Limburg) (L 288) : zie *Weert*

Netersel (prov. Noord-Brabant) (K 218b)

HENDRIKS, W. (2005), *Nittersels Wóórdenukske. Dialect van de Acht Zaligheden*. Almere, Van de Berg.

Ninove (prov. Oost-Vlaanderen) (O 152)

WERK GROEP HET NINOOF DIALECTWOORDENBOEK (2000), *Algemeen Bekoest Nienofs*. Ninove, Stedelijke Cultuurraad.

Nuth (prov. Nederlands-Limburg) (Q 036)

BEMELMANS, C. (z.j. [2002]), *Nut(h)se kal is geine nôtte kal*. Maastricht, TIC.

Oerle (L 224) : zie *Kempenland* (bij de regionale dialectwoordenboeken)

Okegem (prov. Oost-Vlaanderen) (O 151)

VAN DER SPEETEN, J. en P. PRAET (red.) (2006), *Azoeë gezeid. Een inleiding tot het Okegemse dialect*. Okegem, [eigen uitgave auteur].

Oostende (prov. West-Vlaanderen) (H 016)

DESNERCK, R. (1972, 2007⁴), *Oostends Woordenboek*. Vierde, uitgebreide herdruk, [eigen uitgave auteur].

Ospele (prov. Nederlands-Limburg) (L 288a) : zie *Weert*

Oud-Gastel (prov. Noord-Brabant) (K 153)

ZANDBERGEN, H.C.J. en F. VAN MERRIENBOER (1994), *Naostebij, het Gastels woordenboek*. Oud-Gastel, Heemkundekring Het Land van Gastel.

Overmere (prov. Oost-Vlaanderen) (I 253)

MAES, L. (1994), *Overmeers Woordenboekje (herzien en uitgebreid)*. Overmere, Heemkundige Kring.

VAN HOECKE, J. (1987), *Overmeers Woordenboekje*. Overmere, Heemkundige Kring.

Poperinge (prov. West-Vlaanderen) (N 067)

TILLIE, W. (1992), *Spreekwoorden en Zegswijzen uit de Westhoek*. Poperinge, Vrienden van het Poperings archief.

VALLAEYS, A. (1997), *Woordenboek van het Poperings*. Poperinge, Stad Poperinge.

Posterholt (prov. Nederlands-Limburg) (L 387)

KARS, H. (2005), *Posters Waordebook. Dialect in Limburgs grensdorp Posterholt*. Posterholt, [eigen uitgave auteur].

Reusel (prov. Noord-Brabant) (K 216)

VAN GOMPEL, W. (2002-2006), *Reusels Woordenboek. Deel I : De mens; Deel II : De wereld; Deel III : Beroepen en andere bezigheden; Deel IV : Inleiding, schets van het dialect, aanvullingen, registers*. Reusel, Heemkundige Werkgroep Reusel.

Reuver (prov. Nederlands-Limburg) (L 299) : zie Beesel

Rijen (prov. Noord-Brabant) (K 161a) : zie Gilze

Roermond (prov. Nederlands-Limburg) (L 329)

KATS, J.C.P. (1985, 2003²), *Remunjs Waordebook*. Roermond, Van der Marck; tweede, gewijzigde druk : Roermond, WWB.

Roeselare (prov. West-Vlaanderen) (N 038)

CLINCKEMAILLIE, J. (1996), «*Ool koett'n en ool doen*». *Het dialect van Midden-West-Vlaanderen*. Aatrijke, Decock.

Romershoven (prov. Belgisch-Limburg) (Q 076)

LIJNEN, J. (1984), *Te hooi en te gras. Bijdrage tot een idioticon van het dialect van Romershoven*. Romershoven, [eigen uitgave auteur].

Ronse (prov. Oost-Vlaanderen) (O 265)

BOUCHEZ, M. (1998), 't *Ronssies*. In *guiren en kluiuren*. *Proeve van woordenboek van het Ronses Dialect*. Ronse, [eigen uitgave auteur].

Schajjk (prov. Noord-Brabant) (L 150)

BRANDS, W. (z.j. [1984]), *Schajjk in dialect*. Schajjk, z.n.

VAN DEN BERGH, N. (2007), *Um nie te vergeete*. *Schajjks dialectboekje*. z.p., Stichting Boekenfonds van de Heemkunde Schajjk Reek.

Schellebelle (prov. Oost-Vlaanderen) (I 256)

VAN DER EECKEN, G. (2007), *Woordenboek van het Schellebels Dialect*. *Met Heemkundige aantekeningen*. Schellebelle, Heemkring Schellebelle.

Schinveld (prov. Nederlands-Limburg) (Q 030)

PEIFFER, F.J. (1995), *Woeërdeboek van 't Sjilves Dialek*. Schinveld.

Simpelveld (prov. Nederlands-Limburg) (Q 116)

BISSCHOPS, M. (1994), *Zumpelvelder Wöad*. *Eerste woordenlijst van het Simpelvelder dialect*. Simpelveld, Heemkundevereniging De Bongard, sectie dialect.

STROLENBERG, W. (2005), *Zumbó diksiejoneer*. *Uitgebreide woordenlijst in Simpelvelds en Bochtolzer dialect*. Simpelveld, Heemkundevereniging De Bongard, sectie dialect.

Sint-Denijs (prov. West-Vlaanderen) (O 190)

WITDOUCK, R. (1998), *Woorden, Gezegden, Wijsjes en Plaatsnamen van Sint-Denijs*. St.-Denijs, Reeks monografieën over Sint-Denijs 1.

Sint-Truiden (prov. Belgisch-Limburg) (P 176)

Sintruïnse Diksjónèèr (1995). Sint-Truiden, 't Neïgemeneke.

Sittard (prov. Nederlands-Limburg) (Q 020)

SHELBERG, P.J.G. (1979), *Woordenboek van het Sittards dialect met folkloristische aantekeningen*. Amsterdam, Rodopi.

VAN DER HEIJDEN, L. (1927, 1973²), *Zittesjen A.B.C.* Sittard, [eigen uitgave auteur]; Herdruk : Sittard, Optocht Comité : VVV Sittard.

WEELEN, P. e.a. (red.) (2005), *Zittesj Woordebouk*. Heruitgave van P.J.G. Schelbergs *Woordenboek van het Sittards dialect*. Maastricht, TIC.

Someren (prov. Noord-Brabant) (L 264)

Zúmmers, nie te beschrieve (2001). Someren, JOEK.

Stokkem (prov. Belgisch-Limburg) (L 423)

VENKEN, M. e.a. (1990), 'n Manjel Stokkemer weurd. **Maaseik**, Kunstkring Arnold Sauwen Stokkem.

Stramproy (prov. Nederlands-Limburg) (L 318)

STEIJVERS, L. (1989), *Weem kintj ze nog? Ein verzameling Rojer weurd*. Stramproy, [eigen uitgave auteur].

Susteren (prov. Nederlands-Limburg) (L 432)

Zösterse kal (2000). Susteren, Vereniging van Natuurvrienden.

Swalmen (prov. Nederlands-Limburg) (L 331)

MEUFFELS, H. (2005), *Zjwaams Waordebook*. Swalmen, Milieu- en Heemkundevereniging Swalmen.

Tegelen (prov. Nederlands-Limburg) (L 270)

AMBAUM, T. (2006), *Brónsgreun bukske : editie Tegels dialect*. Steyl, Ambaum Media & Communicatie.

HOUX, J. e.a. (1968), *Tegels Dialek. Uiteenzetting over de klankleer, spraakkunst en woordenschat van het dialect van Tegelen*. Maastricht, Boosten en Stols.

Tienen (prov. Vlaams-Brabant) (P 145)

JANSENS, M. (1992), *De Tiense Toal ès saaikerzuijt. Tiens Lexicon*. Tienen, VTB-VAB.

KEMPENEERS, P. (1976), *Reddelen (roddelen) onder de boompjes. Een eerste verzameling lokale en regionale woorden en zegswijzen uit het Tiense met enkele toemaatjes*. Tweede druk, Tienen, z.n.

KEMPENEERS, P. (2004), *Tiens en Hoegaards idioticon*. Tienen, Drukkerij Peeters (Herent).

Tilburg (prov. Noord-Brabant) (K 183)

KLAASSEN, E. e.a. (1985), *Tilburgs Dialect*. Tweede uitgebreide druk, Tilburg, z.n.

SPAPENS, P. e.a. (2004), *Diksjenèèr van de Tilbörgse taal, goedgetòld*. Zaltbommel, Kempen Uitgevers.

VAN RIJEN, H. (1993), *Mèn Tilbörgs Woordeboek*. Tilburg, Boekhandel Gianotten.

VERBUNT, F. (1993), *Tilburgs vur tunpraoters en aandere saawealers. Groot woordenboek van de Tilburgse taal*. Tilburg, Stichting Tilburgse Taal.

Tongeren (prov. Belgisch-Limburg) (Q 162)

SEVERIJNS, L. (1985), *Zo zègge zè dat én Tongere. Pumkèskal*. Tongeren.

SEVERIJNS, L. (1989), *Nog Pumkèskal. Spreekwoorden en zegswijzen in het Tongers dialect*. Tongeren.

STEVENS, A. (1986), *Tungërsë Diksjeñëer. Woordenboek van het Tongers*. Tongeren, Loonzetterij Vanormelingen.

Torhout (prov. West-Vlaanderen) (H 116)

HESSEL, R. en M. VERKEYN (2003), *Van buuketetjes en ruggevintjes : het dialect van rond Torhout*. Torhout, Vriendenkring Kunst Houtland.

Tungelroy (prov. Nederlands-Limburg) (L 318b)

KOOIJMAN, G. (1985), *Thematisch Woordenboek van het Tungelroys*. Amsterdam, Rodopi.

Uden (prov. Noord-Brabant) (L 152)

VRENSSEN, A. e.a. (2001), *Ut Újes. Un streekspraak mi klank, wèrremte èn gevuul*. Uden, z.n.

ZEGERS, A. (1999), *Het dialect van het Land van Ravenstein, in het bijzonder van Uden en Zeeland*. Uden, De Winter.

Udenhout (prov. Noord-Brabant) (K 165)

VERHOEVEN, C. (1978, 1994²), *Herinneringen aan mijn moedertaal*. Baarn, Ambo. Tweede druk : Delft, Eburon.

Valkenburg (prov. Nederlands-Limburg) (Q 101)

DORREN, Th. (1917-1918, [1928]², [1994]³), *Woordenlijst uit het Valkenburgsch Plat, met etymologische en andere aantekeningen*. Publications de la Société historique et archéologique du Limbourg 53-54 (1917-1918). Tweede druk [1928] : z.p. [Valkenburg], z.n. Derde druk [1994] : z.p. [Valkenburg], z.n.

Venlo (prov. Nederlands-Limburg) (L 271)

ALSTERS, A. e.a. (1993), *Venloos Woordenboek*. Met een bijdrage van F. Bakker (Blericks Dialect). Venlo, Veldeke-Venlo.

VAN GASSELT, J. (1992), *Venloos Opzoek Bukske*. Venlo, [eigen uitgave auteur].

Venray (prov. Nederlands-Limburg) (L 210)

SCHOLS, W. en G. LINSSEN (1991, 1991², 1998³), *Venrays woordenboek. Woordenschat, klankkarakter, systeem, structuur en gebruik van de Venrayse taal*. Venray, Veldeke-Venray.

Vilvoorde (prov. Vlaams-Brabant) (P 010)

STAPPERS, M. (1995), *Diksjonair van 't Vilvouts. De Toal van Dikke Pie*. Vilvoorde, Heemkring Hertog Hendrik I.

STAPPERS, M. (2005), *De neuven Diksjonèèr van 't Vilvouts. De taal van de pjèèrefretters*. Vilvoorde, Heemkring Hertog Hendrik I.

Waasmunster (prov. Oost-Vlaanderen) (I 212)

MOENS, B. (1988), *Waur is d'n tijd naurtoe? Geïllustreerd Waasmunsters Woordenboek*. Sint-Niklaas, Ten Bos.

Wanssum (prov. Nederlands-Limburg) (L 214) : zie Meerlo

Waspik (prov. Noord-Brabant) (K 131)

BERENDSE, D. e.a. (2007), *Waspikse Praot*. Waspik, z.n.

Weert (prov. Nederlands-Limburg) (L 289)

HERMANS, P. (1994), *Wi-j zegkdje det op ze Wieërs | Hoe zeg je dat in het Weerts? Een samenvatting over de klanken, spraakkunst en woordenschat van het Weertse dialect*. Weert, Drukkerij Maes.

HERMANS, P. e.a. (1998), *De Weertlandse dialecten. Vör te laeze, te schriève en te kalle*. Weert, Veldeke kring Weert.

VAN DEN BERG, J. e.a. (1983), *Weertlands, kâl wi-j kook*. Weertlands Woordenboek. Weert, Veldeke kring Weert.

Westerhoven (prov. Noord-Brabant) (L 280) : zie Kempenland (bij de regionale dialectwoordenboeken)

Woensdrecht (prov. Noord-Brabant) (I 102) : zie Zuidkwartier (bij de regionale woordenboeken)

Zeeland (prov. Noord-Brabant) (L 157) : zie Uden

Zegge (prov. Noord-Brabant) (K 157b)

KOEVOETS, A. (2006), *Zegs zozeed*. Jaarboek 2006 Heemkundekring Den Lande van Zegge. z.p., Heemkundekring Den Lande van Zegge.

Zelee (prov. Oost-Vlaanderen) (I 258)

DE BEULE, R. en K. VAN MALDEREN (1998), *Tusse Keizerz en den Boekammer*. Zelee, Aa Lank aa.

DE BEULE, R. en K. VAN MALDEREN (2004), *De grueten Zilsen dieksjonneier : een verzameling Zeelse woorden en idiommen, een Bargoense woordenlijst*. Zelee, Aa lank aa.

Zemst (prov. Vlaams-Brabant) (P 005)

VAN STICHELEN, K. (1998), *Het Laatste Woord? Een inventaris van de dialectwoordenschat in Groot-Zemst*. Zemst, Heemkring De Semse.

Zevenbergen (prov. Noord-Brabant) (K 155)

DE GROOT, J. en I. KRIELEN (1998), «Op z'n Zeuweberregs gezeed»... *Zeuweberregs dialect*. Zevenbergen, z.n.

Zolder (prov. Belgisch-Limburg) (K 361)

LEMMENS, M. (2004), *Zóldersen Diksjenéér*. *Woordenboek van het Zolders*. z.p. [Zolder], [eigen uitgave auteur].

Zonhoven (prov. Belgisch-Limburg) (Q 001)

ACHTEN, E. en L. Achten (1996), 'i Zoo.ëneves woo(ë)rdebók. *Het Zonhovens woordenboek*. Zonhoven, Gemeentebestuur Zonhoven.

Zwevegem (prov. West-Vlaanderen) (O 179)

DELOOF, G. (2002), *Zwevegemse woordenschat*. Zwevegem, Amantine.

2.3. ETYMOLOGISCHE DIALECTWOORDENBOEKEN

DEBRABANDERE, F. (2002), *West-Vlaams etymologisch woordenboek : de herkomst van de West-Vlaamse woorden*. Amsterdam, Veen.

DEBRABANDERE, F. (2005), *Oost-Vlaams en Zeeuws-Vlaams etymologisch woordenboek*. Amsterdam, Veen.

DEBRABANDERE, F. (2007), *Zeeuws etymologisch woordenboek : de herkomst van de Zeeuwse woorden*. Amsterdam, Atlas.

THEWISSEN, H. (z.j. [2005]), *Limburgs etymologisch woordenboek ofwel Woa kómme oze wöörd vandan? z.p., z.n.*

WEIJNEN, A.A. (1996, 2003²), *Etymologisch dialectwoordenboek*. Assen, Van Gorcum. Tweede, verbeterde en vermeerderde druk : Den Haag, SDU.

2.4. HANDLEIDINGEN

CAJOT, J. (1995), *Hoe maak ik een dialectwoordenboek. Een handleiding voor Limburgers en anderen die dialectwoorden willen spellen, verzamelen en beschrijven*. Mededelingen van de Vereniging voor Limburgse Dialect- en Naamkunde nr. 78/79. Hasselt, Vereniging voor Limburgse Dialect- en Naamkunde.

VAN KEYMEULEN, J. (2003), *Dialectwoorden verzamelen. Een praktische handleiding*. In : Handelingen van de Koninklijke Commissie voor Toponymie en Dialectologie 75, blz. 383-506. [Ook als aparte overdruk beschikbaar, Tongeren, Michiels].

Jacques VAN KEYMEULEN

Ronny KEULEN

Jos SWANENBERG

Ton VAN DE WIJNGAARD